ЗАКОН
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Об упразднении Конституционного суда Республики Татарстан, внесении изменений в отдельные законодательные акты Республики Татарстан и признании утратившими силу отдельных законодательных актов (положений законодательных актов) Республики Татарстан

Принят
Государственным Советом
Республики Татарстан
20 октября 2022 года

Статья 1. **Предмет регулирования настоящего Закона**

Настоящий Закон в соответствии с Федеральным конституционным законом от 31 декабря 1996 года № 1-ФКЗ «О судебной системе Российской Федерации», Федеральным конституционным законом от 8 декабря 2020 года № 7-ФКЗ «О внесении изменений в отдельные федеральные конституционные законы» (далее – Федеральный конституционный закон «О внесении изменений в отдельные федеральные конституционные законы»), Законом Российской Федерации от 26 июня 1992 года № 3132-I «О статусе судей в Российской Федерации» (далее – Закон Российской Федерации «О статусе судей в Российской Федерации»), иными нормативными правовыми актами Российской Федерации и Республики Татарстан регулирует вопросы, связанные с упразднением Конституционного суда Республики Татарстан.

Статья 2. **Упразднение Конституционного суда Республики Татарстан**

Конституционный суд Республики Татарстан упраздняется 31 декабря 2022 года.

Статья 3. **Прекращение полномочий судей Конституционного суда Республики Татарстан**

1. Полномочия судей Конституционного суда Республики Татарстан, действовавших на день вступления в силу Федерального конституционного закона «О внесении изменений в отдельные федеральные конституционные законы», прекращаются 30 декабря 2022 года. Решение о прекращении полномочий судьи

Конституционного суда Республики Татарстан оформляется постановлением Государственного Совета Республики Татарстан.

2. Судья Конституционного суда Республики Татарстан, полномочия которого прекращены в соответствии с частью 1 настоящей статьи, считается удаленным в отставку.

3. Судьям Конституционного суда Республики Татарстан, прекратившим исполнение своих полномочий в соответствии с частью 1 настоящей статьи, а также судьям Конституционного суда Республики Татарстан, ранее прекратившим исполнение своих полномочий, выдаются удостоверения. Положение о порядке выдачи и описании удостоверения утверждается Государственным Советом Республики Татарстан.

Статья 4. **Гарантии судьям Конституционного суда Республики Татарстан и государственным гражданским служащим аппарата Конституционного суда Республики Татарстан**

1. Судьям Конституционного суда Республики Татарстан, прекратившим исполнение своих полномочий в соответствии с частью 1 статьи 3 настоящего Закона, а также судьям Конституционного суда Республики Татарстан, ранее прекратившим исполнение своих полномочий (далее – судья Конституционного суда Республики Татарстан, пребывающий в отставке), сохраняются установленные нормативными правовыми актами Российской Федерации и Республики Татарстан гарантии (включая материальное и социальное обеспечение), предусмотренные для судей Конституционного суда Республики Татарстан, пребывающих в отставке.

2. Судье Конституционного суда Республики Татарстан, пребывающему в отставке, по его выбору назначается либо пенсия на общих основаниях, либо не облагаемое налогом ежемесячное пожизненное содержание.

3. Ежемесячное пожизненное содержание назначается судье Конституционного суда Республики Татарстан, прекратившему исполнение своих полномочий в соответствии с частью 1 статьи 3 настоящего Закона, в размере 80 процентов ежемесячного денежного вознаграждения по оставляемой им должности, рассчитываемого в соответствии с Законом Российской Федерации «О статусе судей в Российской Федерации». Пребывающему в отставке судье, имеющему стаж работы судьи более 15 лет, ежемесячное пожизненное содержание увеличивается из расчета: за каждый год стажа работы свыше 15 лет – один процент указанного вознаграждения, но всего не более 85 процентов ежемесячного денежного вознаграждения по оставляемой им должности. Для судей, имеющих право на получение надбавки за ученую степень или ученое звание, почетное звание «Заслуженный юрист Российской Федерации», размер ежемесячного пожизненного содержания с учетом этих надбавок не может превышать 85 процентов ежемесячного денежного вознаграждения судьи Конституционного суда Республики Татарстан, установленного на день его ухода в отставку. При этом в стаж работы в должности судьи Конституционного суда Республики Татарстан, учитываемый при исчислении ежемесячного пожизненного содержания, включаются время работы в

должности судьи Российской Федерации, время предшествующей работы в аппаратах судов на должностях, для замещения которых необходимо высшее юридическое образование, а также в качестве прокурора, следователя, адвоката.

4. Выплата ежемесячного пожизненного содержания судье Конституционного суда Республики Татарстан, пребывающему в отставке, приостанавливается, прекращается по основаниям, предусмотренным федеральным законодательством для судей федеральных судов общей юрисдикции.

5. Удаленному в отставку судье Конституционного суда Республики Татарстан выплачивается выходное пособие в соответствии с Законом Российской Федерации «О статусе судей в Российской Федерации».

6. Порядок предоставления гарантий судьям Конституционного суда Республики Татарстан, пребывающим в отставке, устанавливается указом Президента Республики Татарстан.

7. Государственным гражданским служащим Республики Татарстан аппарата Конституционного суда Республики Татарстан, уволенным с государственной гражданской службы Республики Татарстан в связи с упразднением Конституционного суда Республики Татарстан, обеспечиваются государственные гарантии, установленные законодательством о государственной гражданской службе.

Статья 5. **Проведение мероприятий по упразднению Конституционного суда Республики Татарстан как юридического лица**

Кабинет Министров Республики Татарстан обеспечивает в соответствии с федеральным законодательством проведение мероприятий по упразднению Конституционного суда Республики Татарстан как юридического лица.

Статья 6. **Финансовое обеспечение реализации настоящего Закона**

Финансовое обеспечение расходных обязательств, связанных с реализацией настоящего Закона, осуществляется за счет средств бюджета Республики Татарстан.

Статья 7. **О внесении изменения в статью 16 Закона Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан»**

Внести в часть первую статьи 16 Закона Республики Татарстан от 8 июля 1992 года № 1560-XII «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан» (в редакции Закона Республики Татарстан от 28 июля 2004 года № 44-ЗРТ) (Ведомости Верховного Совета Татарстана, 1992, № 6; Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2004, № 7 (I часть); 2009, № 12 (I часть); 2012, № 3; 2014, № 6 (II часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2017, № 33 (часть I) изменение, исключив слова «Конституционном суде Республики Татарстан,».

Статья 8. **О внесении изменений в статьи 2 и 10 Закона Республики Татарстан «О государственных символах Республики Татарстан»**

Внести в Закон Республики Татарстан от 14 июля 1999 года № 2284 «О государственных символах Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 1999, № 8 (I часть); 2003, № 8; 2006, № 2 (I часть), № 11 (I часть); 2013, № 3; 2016, № 4) следующие изменения:

1) в пункте 3 части первой статьи 2 слова «Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить;

2) в части первой статьи 10 слова «Председателя Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить.

Статья 9. **О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «Об Уполномоченном по правам человека в Республике Татарстан»**

Внести в Закон Республики Татарстан от 3 марта 2000 года № 95 «Об Уполномоченном по правам человека в Республике Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2000, № 3 (3); 2003, № 8; 2008, № 11 (III часть); 2010, № 6 (I часть); 2011, № 8 (I часть); 2013, № 2 (I часть); 2014, № 6 (II часть); 2015, № 6 (II часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2017, № 41 (часть I); 2020, № 51 (часть I); 2021, № 1 (часть I), № 57 (часть I); 2022, № 49 (часть I) следующие изменения:

1) в части 3 статьи 14 слова «Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить;

2) статью 23 признать утратившей силу;

3) в статье 26 слова «Председателю Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить;

4) в части 1 статьи 27 слова «Председателю Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить.

Статья 10. **О внесении изменений в статьи 61 и 97^4 Бюджетного кодекса Республики Татарстан**

Внести в Бюджетный кодекс Республики Татарстан (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2004, № 4 – 5; 2005, № 6 (II часть), № 10

(I часть), № 12 (IV часть); 2006, № 6 (I часть), № 12 (I часть); 2007, № 8, № 10; 2008, № 8 (III часть), № 10 (I часть); 2009, № 7 – 8 (I часть), № 12 (I часть); 2010, № 7 (II часть), № 12 (I часть); 2011, № 8 (I часть), № 11 (I часть), № 11 (II часть); 2012, № 11 (I часть); 2013, № 7, № 10, № 11 (I часть); 2014, № 5, № 12 (III часть); 2015, № 7 (I часть); 2016, № 3, № 6 (III часть), № 9 (II часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2017, № 1 (часть I), № 76 (часть I); 2018, № 22 (часть I), № 78 (часть I); 2019, № 2 (часть I), № 19 (часть I), № 79 (часть I); 2020, № 51 (часть I), № 57 (часть I), № 77 (часть I), № 94 (часть I); 2021, № 20 (часть I), № 77 (часть I); 2022, № 3 (часть I), № 34 (часть I), № 49 (часть I) следующие изменения:

1) в абзаце восемнадцатом пункта 4 статьи 61 слова «Конституционным судом Республики Татарстан,» исключить;

2) в абзаце шестом пункта 2^1 статьи 97^4 слова «Председатель Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить.

Статья 11. **О внесении изменения в статью 26 Закона Республики Татарстан «Об исполнительных органах государственной власти Республики Татарстан»**

Внести в пункт 1 статьи 26 Закона Республики Татарстан от 6 апреля 2005 года № 64-ЗРТ «Об исполнительных органах государственной власти Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2005, № 4 (I часть), № 12 (I часть); 2007, № 1 (I часть); 2008, № 1, № 12 (VI часть); 2009, № 12 (I часть); 2010, № 7 (II часть); 2011, № 11 (I часть); 2012, № 7 (I часть); 2014, № 4; 2015, № 7 (I часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2016, № 44 (часть I); 2018, № 22 (часть I), № 54 (часть I); 2020, № 4 (часть I) изменение, исключив слова «Конституционного суда Республики Татарстан,».

Статья 12. **О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «О государственных должностях Республики Татарстан»**

Внести в Закон Республики Татарстан от 4 марта 2006 года № 16-ЗРТ «О государственных должностях Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2006, № 3 (I часть); 2007, № 7 (I часть); 2008, № 7 (II часть), № 12 (I часть); 2009, № 12 (II часть); 2010, № 1 – 2, № 4 (I часть); 2011, № 5; 2012, № 7 (I часть); 2013, № 2 (I часть), № 3, № 11 (I часть); 2014, № 5, № 6 (II часть), № 7, № 12 (II часть); 2015, № 11 (I часть); 2016, № 4, № 6 (I часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2017, № 52 (часть I); 2018, № 1 (часть I); 2020, № 37 (часть I), № 87 (часть I); 2021, № 57 (часть I) следующие изменения:

1) часть 3 статьи 1 признать утратившей силу;

2) в части 2 статьи 9^1 слова «судей Конституционного суда Республики Татарстан и» исключить;

3) в статье 14:

а) в абзаце первом части 2 слова «(за исключением судей Конституционного суда Республики Татарстан)» исключить;

б) часть 6 признать утратившей силу.

Статья 13. **О внесении изменения в статью 4 Закона Республики Татарстан «О Государственном Советнике Республики Татарстан»**

Внести в часть 7 статьи 4 Закона Республики Татарстан от 30 марта 2010 года № 11-ЗРТ «О Государственном Советнике Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2010, № 3) изменение, исключив слова «Конституционным судом Республики Татарстан,».

Статья 14. **О внесении изменений в статьи 12 и 13 Закона Республики Татарстан «Об Уполномоченном по правам ребенка в Республике Татарстан»**

Внести в Закон Республики Татарстан от 1 августа 2011 года № 59-ЗРТ «Об Уполномоченном по правам ребенка в Республике Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2011, № 8; 2013, № 11 (I часть); 2014, № 6 (II часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2019, № 49 (часть I); 2021, № 57 (часть I); 2022, № 49 (часть I) следующие изменения:

1) в пункте 9 части 1 статьи 12 слова «Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить;

2) в статье 13:

а) в абзаце втором части 1 слова «Конституционный суд Республики Татарстан,» исключить;

б) в части 2 слова «Конституционный суд Республики Татарстан,» исключить.

Статья 15. **О внесении изменения в статью 19 Закона Республики Татарстан «О государственных наградах Республики Татарстан»**

Внести в часть 4 статьи 19 Закона Республики Татарстан от 10 октября 2011 года № 74-ЗРТ «О государственных наградах Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2011, № 10 (I часть); 2012, № 6 (I часть); 2015, № 4; 2016, № 3; Собрание законодательства Республики Татарстан,

2018, № 38 (часть I); 2019, № 79 (часть I); 2020, № 26 (часть I); 2022, № 3 (часть I) изменение, заменив слова «Верховного, Арбитражного и Конституционного» словами «Верховного и Арбитражного».

Статья 16. **О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «Об Уполномоченном при Президенте Республики Татарстан по защите прав предпринимателей»**

Внести в Закон Республики Татарстан от 5 июля 2013 года № 54-ЗРТ «Об Уполномоченном при Президенте Республики Татарстан по защите прав предпринимателей» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2013, № 7; Собрание законодательства Республики Татарстан, 2018, № 22 (часть I); 2021, № 57 (часть I) следующие изменения:

1) в части 3 статьи 8 слова «Конституционного суда Республики Татарстан,» исключить;

2) в части 3 статьи 12 слова «, Конституционным судом Республики Татарстан,» заменить словом «и»;

3) в части 1 статьи 13 слова «Конституционному суду Республики Татарстан,» исключить.

Статья 17. **Признание утратившими силу отдельных законодательных актов (положений законодательных актов) Республики Татарстан**

Признать утратившими силу:

1) Закон Республики Татарстан от 22 декабря 1992 года № 1708-XII «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Верховного Совета Татарстана, 1992, № 11 – 12);

2) Закон Республики Татарстан от 30 октября 1998 года № 1840 «О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Татарстан от 22 декабря 1992 года «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 1998, № 11);

3) Закон Республики Татарстан от 28 июня 2001 года № 947 «О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2001, № 7 – 8);

4) Закон Республики Татарстан от 28 июня 2001 года № 948 «О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2001, № 7 – 8);

5) Закон Республики Татарстан от 21 октября 2003 года № 44-ЗРТ «О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2003, № 10);

6) Закон Республики Татарстан от 20 февраля 2006 года № 14-ЗРТ «О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2006, № 2 (I часть);

7) Закон Республики Татарстан от 15 июля 2006 года № 48-ЗРТ «О внесении изменения в статью 19 Закона Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2006, № 7 (I часть);

8) статью 2 Закона Республики Татарстан от 5 июля 2007 года № 22-ЗРТ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Республики Татарстан в части уточнения требований к лицам, замещающим государственные должности Республики Татарстан, а также должности государственной гражданской службы Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2007, № 7 (I часть);

9) Закон Республики Татарстан от 20 марта 2008 года № 9-ЗРТ «О внесении изменения в статью 10 Закона Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2008, № 3);

10) Закон Республики Татарстан от 3 декабря 2009 года № 57-ЗРТ «О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2009, № 12 (I часть);

11) Закон Республики Татарстан от 3 июля 2010 года № 50-ЗРТ «Об обеспечении доступа к информации о деятельности Конституционного суда Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2010, № 7 (II часть);

12) статью 8 Закона Республики Татарстан от 10 октября 2011 года № 71-ЗРТ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Республики Татарстан в связи с принятием Федерального закона «Об информации, информационных технологиях и о защите информации» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2011, № 10 (I часть);

13) Закон Республики Татарстан от 3 ноября 2015 года № 93-ЗРТ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2015, № 11 (I часть);

14) Закон Республики Татарстан от 26 марта 2016 года № 12-ЗРТ «О внесении изменений в статью 12 Закона Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2016, № 3);

15) Закон Республики Татарстан от 26 октября 2018 года № 76-ЗРТ «О внесении изменений в статьи 40 и 41 Закона Республики Татарстан

«О Конституционном суде Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2018, № 83 (часть I);

16) статью 1 Закона Республики Татарстан от 1 марта 2019 года № 11-ЗРТ «О внесении изменений в статью 9 Закона Республики Татарстан «Об обеспечении доступа к информации о деятельности Конституционного суда Республики Татарстан» и в статью 6 Закона Республики Татарстан «Об обеспечении доступа к информации о деятельности мировых судей Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2019, № 19 (часть I);

17) Закон Республики Татарстан от 17 июля 2019 года № 59-ЗРТ «О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2019, № 60 (часть I);

18) статью 1 Закона Республики Татарстан от 16 ноября 2019 года № 80-ЗРТ «О внесении изменений в статьи 10 и 112 Закона Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» и в Закон Республики Татарстан «О мировых судьях Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2020, № 1 (часть I);

19) Закон Республики Татарстан от 7 мая 2020 года № 22-ЗРТ «О внесении изменения в статью 12 Закона Республики Татарстан «О Конституционном суде Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2020, № 37 (часть I).

Статья 18. **Вступление в силу настоящего Закона**

1. Настоящий Закон вступает в силу по истечении 10 дней после дня его официального опубликования, за исключением положений, для которых настоящей статьей установлен иной срок вступления их в силу.

2. Статьи 7 – 17 настоящего Закона вступают в силу с 31 декабря 2022 года.

3. Президенту Республики Татарстан, Кабинету Министров Республики Татарстан и иным государственным органам Республики Татарстан в трехмесячный срок привести свои нормативные правовые акты в соответствие с настоящим Законом, а также принять нормативные правовые акты, обеспечивающие реализацию настоящего Закона.

Президент
Республики Татарстан — Р.Н. Минниханов

ОБЩИЙ ОТДЕЛ
ГОМУМИ БҮЛЕК
АДМИНИСТРАЦИЯ ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Казань, Кремль
21 октября 2022 года
№ 72-ЗРТ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасы Конституция судын бетерү, Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү һәм Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренең) үз көчен югалтуын тану турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2022 елның 20 октябрендә
кабул ителде

1 статья. **Әлеге Законның җайга салу предметы**

Әлеге Закон «Россия Федерациясе суд системасы турында» 1996 елның 31 декабрендәге 1-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел закон, «Аерым федераль конституциячел законнарга үзгәрешләр кертү турында» 2020 елның 8 декабрендәге 7-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел закон (алга таба – «Аерым федераль конституциячел законнарга үзгәрешләр кертү турында» Федераль конституциячел закон), «Россия Федерациясендә судьялар статусы турында» 1992 елның 26 июнендәге 3132-I номерлы Россия Федерациясе Законы (алга таба – «Россия Федерациясендә судьялар статусы турында» Россия Федерациясе Законы), Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары нигезендә Татарстан Республикасы Конституция судын бетерүгә бәйле мәсьәләләрне җайга сала.

2 статья. **Татарстан Республикасы Конституция судын бетерү**

Татарстан Республикасы Конституция суды 2022 елның 31 декабрендә бетерелә.

3 статья. **Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларының вәкаләтләрен туктату**

1. «Аерым федераль конституциячел законнарга үзгәрешләр кертү турында» Федераль конституциячел закон үз көченә кергән көнгә гамәлдә булган Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларының вәкаләтләре 2022 елның 30 декабрендә туктатыла. Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларының вәкаләтләрен туктату турындагы карар Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары белән рәсмиләштерелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә вәкаләтләре туктатылган Татарстан Республикасы Конституция суды судьясы отставкага киткән дип санала.

3. Әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә вәкаләтләрен үтәүне туктаткан Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларына, шулай ук вәкаләтләрен үтәүне элегрәк туктаткан Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларына таныклыклар тапшырыла. Таныклыкны тапшыру тәртибе һәм аның тасвирламасы турында нигезләмә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан раслана.

4 статья. **Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларына һәм Татарстан Республикасы Конституция суды аппаратының дәүләт граждан хезмәткәрләренә гарантияләр**

1. Әлеге Законның 3 статьясындагы 1 өлеше нигезендә вәкаләтләрен үтәүне туктаткан Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларына, шулай ук вәкаләтләрен үтәүне элегрәк туктаткан Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларына (алга таба – Татарстан Республикасы Конституция судының отставкадагы судьясы) Татарстан Республикасы Конституция судының отставкадагы судьялары өчен каралган Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән гарантияләр (матди һәм социаль тәэминатны да кертеп) саклана.

2. Татарстан Республикасы Конституция судының отставкадагы судьясына үзенең теләге буенча йә гомуми нигезләрдә пенсия, йә салым салынмый торган ай саен гомерлек акчалата түләү билгеләнә.

3. Әлеге Законның 3 статьясындагы 1 өлеше нигезендә вәкаләтләрен үтәүне туктаткан Татарстан Республикасы Конституция суды судьясына ай саен гомерлек акчалата түләү ул киткән вазыйфа буенча «Россия Федерациясендә судьялар статусы турында» Россия Федерациясе Законы нигезендә исәпләнә торган айлык акчалата бүләкләүнең 80 проценты күләмендә билгеләнә. Судья булып эшләү стажы 15 елдан артыграк булган отставкадагы судьяга ай саен гомерлек акчалата түләү түбәндәгеләрдән чыгып арттырыла: 15 елдан артыграк эш стажының һәрбер елы өчен – күрсәтелгән бүләкләүнең бер проценты күләмендә, ләкин барлыгы ул киткән вазыйфа буенча айлык акчалата бүләкләүнең 85 процентыннан артык түгел. Гыйльми дәрәҗә яисә гыйльми исем, «Россия Федерациясенең Атказанган юристы» мактаулы исеме өчен өстәмә түләү алу хокукы булган судьялар өчен ай саен гомерлек акчалата түләү күләме, бу өстәмә түләүне исәпкә алып, Татарстан Республикасы Конституция суды судьясының отставкага чыккан көненә билгеләнгән айлык акчалата бүләкләүнең 85 процентыннан артыграк була алмый. Монда Татарстан Республикасы Конституция суды судьясы вазыйфасында ай саен гомерлек акчалата түләүне санаганда исәпкә алына торган эш стажына Россия Федерациясе судьясы вазыйфасында эшләү вакыты, судлар аппаратларында биләү өчен югары юридик белем таләп ителә торган вазыйфаларда элек эшләү, шулай ук прокурор, тикшерүче, адвокат булып эшләү вакыты кертелә.

4. Татарстан Республикасы Конституция судының отставкадагы судьясына ай саен гомерлек акчалата түләү федераль законнарда гомуми юрисдикциядәге федераль судлар судьялары өчен каралган нигезләр буенча туктатыла, бетерелә.

5. Татарстан Республикасы Конституция судының отставкага киткән судьясына «Россия Федерациясендә судьялар статусы турында» Россия Федерациясе Законы нигезендә эштән киткәндә бирелә торган пособие түләнә.

6. Татарстан Республикасы Конституция судының отставкадагы судьяларына гарантияләр бирү тәртибе Татарстан Республикасы Президенты указы белән билгеләнә.

7. Татарстан Республикасы Конституция суды аппаратының Татарстан Республикасы Конституция суды бетерелүгә бәйле рәвештә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтеннән азат ителгән Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә дәүләт граждан хезмәте турында законнарда билгеләнгән дәүләт гарантияләре тәэмин ителә.

5 статья. **Татарстан Республикасы Конституция судын юридик зат буларак бетерү чараларын уздыру**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы Конституция судын юридик зат буларак бетерү чараларын уздыруны тәэмин итә.

6 статья. **Әлеге Законны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү**

Әлеге Законны гамәлгә ашыруга бәйле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

7 статья. **«Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законының 16 статьясына үзгәреш кертү хакында**

«Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» 1992 елның 8 июлендәге 1560-XII номерлы Татарстан Республикасы Законының 16 статьясындагы беренче өлешенә (2004 елның 28 июлендәге 44-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Югары Советы Җыелма басмасы, 1992, № 6; Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2004, № 7 (I өлеш); 2009, № 12 (I өлеш); 2012, № 3; 2014, № 6 (II өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2017, № 33 (I өлеш), «Татарстан Республикасы Конституция судында,» сүзләрен төшереп калдырып, үзгәреш кертергә.

8 статья. **«Татарстан Республикасының дәүләт символлары турында» Татарстан Республикасы Законының 2 һәм 10 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында**

«Татарстан Республикасының дәүләт символлары турында» 1999 елның 14 июлендәге 2284 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт

Советы Җыелма басмасы, 1999, № 8 (I өлеш); 2003, № 8; 2006, № 2 (I өлеш), № 11 (I өлеш); 2013, № 3; 2016, № 4) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 2 статьяның беренче өлешендәге 3 пунктында «Татарстан Республикасы Конституция суды,» сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 10 статьяның беренче өлешендә «Татарстан Республикасы Конституция суды Рәисенең,» сүзләрен төшереп калдырырга.

9 статья. **«Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында**

«Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында» 2000 елның 3 мартындагы 95 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2000, № 3 (3); 2003, № 8; 2008, № 11 (III өлеш); 2010, № 6 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2013, № 2 (I өлеш); 2014, № 6 (II өлеш); 2015, № 6 (II өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2017, № 41 (I өлеш); 2020, № 51 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 57 (I өлеш); 2022, № 49 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 14 статьяның 3 өлешендә «, Татарстан Республикасы Конституция суды» сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 23 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

3) 26 статьяда «Татарстан Республикасы Конституция суды Рәисенә,» сүзләрен төшереп калдырырга;

4) 27 статьяның 1 өлешендә «Татарстан Республикасы Конституция суды Рәисенә,» сүзләрен төшереп калдырырга.

10 статья. **Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 61 һәм 97^{4} статьяларына үзгәрешләр кертү турында**

Татарстан Республикасы Бюджет кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2004, № 4 – 5; 2005, № 6 (II өлеш), № 10 (I өлеш), № 12 (IV өлеш); 2006, № 6 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2007, № 8, № 10; 2008, № 8 (III өлеш), № 10 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш), № 12 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 11 (I өлеш), № 11 (II өлеш); 2012, № 11 (I өлеш); 2013, № 7, № 10, № 11 (I өлеш); 2014, № 5, № 12 (III өлеш); 2015, № 7 (I өлеш); 2016, № 3, № 6 (III өлеш), № 9 (II өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2017, № 1 (I өлеш), № 76 (I өлеш); 2018, № 22 (I өлеш), № 78 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 19 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2020, № 51 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш),

№ 94 (I өлеш); 2021, № 20 (I өлеш), № 77 (I өлеш); 2022, № 3 (I өлеш), № 34 (I өлеш), № 49 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 61 статьяның 4 пунктындагы унсигезенче абзацында «Татарстан Республикасы Конституция суды,» сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 97^4 статьяның 2^1 пунктындагы алтынчы абзацында «Татарстан Республикасы Конституция суды Рәисе,» сүзләрен төшереп калдырырга.

11 статья. **«Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнары турында» Татарстан Республикасы Законының 26 статьясына үзгәреш кертү хакында**

«Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнары турында» 2005 елның 6 апрелендәге 64-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 26 статьясындагы 1 пунктына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2005, № 4 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2007, № 1 (I өлеш); 2008, № 1, № 12 (VI өлеш); 2009, № 12 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 7 (I өлеш); 2014, № 4; 2015, № 7 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2016, № 44 (I өлеш); 2018, № 22 (I өлеш), № 54 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш), «Татарстан Республикасы Конституция суды,» сүзләрен төшереп калдырып, үзгәреш кертергә.

12 статья. **«Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында**

«Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында» 2006 елның 4 мартындагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2006, № 3 (I өлеш); 2007, № 7 (I өлеш); 2008, № 7 (II өлеш), № 12 (I өлеш); 2009, № 12 (II өлеш); 2010, № 1 – 2, № 4 (I өлеш); 2011, № 5; 2012, № 7 (I өлеш); 2013, № 2 (I өлеш), № 3, № 11 (I өлеш); 2014, № 5, № 6 (II өлеш), № 7, № 12 (II өлеш); 2015, № 11 (I өлеш); 2016, № 4, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2017, № 52 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш); 2020, № 37 (I өлеш), № 87 (I өлеш); 2021, № 57 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 1 статьяның 3 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

2) 9^1 статьяның 2 өлешендә «Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларыннан һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

3) 14 статьяда:

а) 2 өлешнең беренче абзацында «(Татарстан Республикасы Конституция суды судьяларыннан тыш)» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 6 өлешне үз көчен югалткан дип танырга.

13 статья. **«Татарстан Республикасы Дәүләт Киңәшчесе турында» Татарстан Республикасы Законының 4 статьясына үзгәреш кертү хакында**

«Татарстан Республикасы Дәүләт Киңәшчесе турында» 2010 елның 30 мартындагы 11-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 7 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2010, № 3), «Татарстан Республикасы Конституция суды,» сүзләрен төшереп калдырып, үзгәреш кертергә.

14 статья. **«Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында» Татарстан Республикасы Законының 12 һәм 13 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында**

«Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында» 2011 елның 1 августындагы 59-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2011, № 8; 2013, № 11 (I өлеш); 2014, № 6 (II өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2019, № 49 (I өлеш); 2021, № 57 (I өлеш); 2022, № 49 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 12 статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында «Татарстан Республикасы Конституция суды,» сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 13 статьяда:

а) 1 өлешнең икенче абзацында «Татарстан Республикасы Конституция судына,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 өлештә «Татарстан Республикасы Конституция судына,» сүзләрен төшереп калдырырга.

15 статья. **«Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре турында» Татарстан Республикасы Законының 19 статьясына үзгәреш кертү хакында**

«Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре турында» 2011 елның 10 октябрендәге 74-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 19 статьясындагы 4 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2011, № 10 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш); 2015, № 4; 2016, № 3; Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2018, № 38 (I өлеш); 2019, № 79 (I өлеш); 2020, № 26 (I өлеш); 2022, № 3 (I өлеш), «һәм Конституция» сүзләрен төшереп калдырып, үзгәреш кертергә.

16 статья. **«Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында**

«Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил турында» 2013 елның 5 июлендәге 54-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2013, № 7; Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2018, № 22 (I өлеш); 2021, № 57 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 8 статьяның 3 өлешендә «, Татарстан Республикасы Конституция суды» сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 12 статьяның 3 өлешендә «, Татарстан Республикасы Конституция суды,» сүзләрен «һәм» сүзенә алмаштырырга;

3) 13 статьяның 1 өлешендә «Татарстан Республикасы Конституция судына,» сүзләрен төшереп калдырырга.

17 статья. **Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренең) үз көчен югалтуын тану**

Түбәндәгеләрне үз көчен югалткан дип танырга:

1) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» 1992 елның 22 декабрендәге 1708-XII номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Югары Советы Җыелма басмасы, 1992, № 11 – 12);

2) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» 1992 елның 22 декабрендәге Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында» 1998 елның 30 октябрендәге 1840 номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 1998, № 11);

3) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2001 елның 28 июнендәге 947 номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2001, № 7 – 8);

4) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында» 2001 елның 28 июнендәге 948 номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2001, № 7 – 8);

5) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында» 2003 елның 21 октябрендәге 44-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2003, № 10);

6) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан

Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2006 елның 20 февралендәге 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2006, № 2 (I өлеш);

7) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 19 статьясына үзгәреш кертү хакында» 2006 елның 15 июлендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2006, № 7 (I өлеш);

8) «Татарстан Республикасының аерым закон актларына Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләүче затларга таләпләрне төгәлләштерү өлешендә үзгәрешләр кертү турында» 2007 елның 5 июлендәге 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 2 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2007, № 7 (I өлеш);

9) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 10 статьясына үзгәреш кертү хакында» 2008 елның 20 мартындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2008, № 3);

10) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 3 декабрендәге 57-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2009, № 12 (I өлеш);

11) «Татарстан Республикасы Конституция суды эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалануны тәэмин итү хакында» 2010 елның 3 июлендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2010, № 7 (II өлеш);

12) «Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2011 елның 10 октябрендәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 8 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2011, № 10 (I өлеш);

13) «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 3 ноябрендәге 93-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2015, № 11 (I өлеш);

14) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 2016 елның 26 мартындагы 12-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2016, № 3);

15) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 40 һәм 41 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 елның 26 октябрендәге 76-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2018, № 83 (I өлеш);

16) «Татарстан Республикасы Конституция суды эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалануны тәэмин итү хакында» Татарстан Республикасы Законының 9 статьясына һәм «Татарстан Республикасы җәмәгать судьялары

эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан файдалануны тәэмин итү хакында» Татарстан Республикасы Законының 6 статьясына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 1 мартындагы 11-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 1 статьясын (Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2019, № 19 (I өлеш);

17) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2019 елның 17 июлендәге 59-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2019, № 60 (I өлеш);

18) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 10 һәм 112 статьяларына һәм «Татарстан Республикасы җәмәгать судьялары турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2019 елның 16 ноябрендәге 80-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 1 статьясын (Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2020, № 1 (I өлеш);

19) «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 12 статьясына үзгәреш кертү хакында» 2020 елның 7 маендагы 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2020, № 37 (I өлеш).

18 статья. **Әлеге Законның үз көченә керүе**

1. Әлеге Закон, әлеге статьяда үз көченә керүнең башка срогы билгеләнгән нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 7 – 17 статьялары 2022 елның 31 декабреннән үз көченә керә.

3. Татарстан Республикасы Президенты, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм Татарстан Республикасының башка дәүләт органнары өч ай эчендә үз норматив хокукый актларын әлеге Законга туры китерергә, шулай ук әлеге Законны гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган норматив хокукый актлар кабул итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы
Президенты — Р.Н. Миңнеханов

ГОМУМИ БҮЛЕК
ОБЩИЙ ОТДЕЛ

Казан, Кремль
2022 ел, 21 октябрь
№ 72-ТРЗ